

Sluttrapport

STANDARDISERING AV AKTØRBESKRIVELSER FOR KOMMUNAL SEKTOR

Prosjektnummer 01/2022	Saknr 21/846	
Handsama dato: 02.11.2022	Handsama av / Prosjekteigar: Rune Lothe, leder Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS	Utarbeida av Thea Henriette Skjåk Nielsen
Beslutning: Godkjend		
Signatur ved godkjenning (prosjekteier) Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur		

Ingress

*Prosjektet Standardisering av aktørbeskrivelse for kommunal sektor bygger videre på arbeidet til Liv Mykland og Kjell Olav Masdalen, som med boka *Administrasjonshistorie og arkivkunnskap* (1969) redegjorde for og presenterte kommunalt arkivmateriale fra perioden fram til midten av 1960-tallet. Prosjektet startet høsten 2019 da IKA Hordaland fikk tildelt utviklingsmidler fra Arkivverket. I prosjektet har vi tatt for oss kommunale arkivskapere og utarbeidet standardiserte beskrivelser av dem. Med prosjektet håper vi å øke kunnskapen om de kommunale arkivskaperene, og slik gjøre dem mer tilgjengelige for forskere, studenter og andre brukere av arkiv.*

1. Mål og gjennomførelse

Denne rapporten beskriver arbeidet vi har gjort i prosjektet fra høsten 2021 og fram til høsten 2022. Da vi søkte om utviklingsmidler fra Arkivverket høsten 2021 hadde vi i prosjektets tidligere faser utarbeidet standardiserte beskrivelser av 40 kommunale arkivskapere. Utvalget av arkivskaperne har blitt gjort av små og store aktører fra arkivskaperkategoriene sentraladministrasjon, økonomiforvaltning, kirke og kultur, undervisning, sosiale oppgaver, tekniske oppgaver og nærings- og ressursforvaltning.

Beskrivelsene er korte og faktaorienterte tekster som følger KAISA-prosjektets anbefalinger til aktørbeskrivelse. Dette er en veletablert standard som både bygger på praksis ved kommunale arkivinstitusjoner og på StandArk sine anbefalinger. Vi har i tillegg plassert aktørene i en tabell som tilsvarer KAISAs skjema for samfunns plassering. Denne inneholder klasseringer som arkivskaperkategori, samfunnssektor, aktørtype, forvaltningsnivå og forvaltningsområde. I arbeidet med beskrivelsene har vi også kartlagt hvilke arkivserier vi kan forvente å finne hos de enkelte arkivskaperne.

Prosjektet bygger på boka *Administrasjonshistorie og arkivkunnskap* (1969) av Liv Mykland og Kjell Olav Masdalen. Her gir forfatterne en grundig presentasjon av kommunale arkivskapere fra perioden fram til 1965. Boka er et nyttig redskap ved framfinning i kommunale arkiv, og den er flittig brukt av ansatte ved kommunale arkivinstitusjoner. Arbeidet Mykland og Masdalen la ned har vært et viktig bidrag til at kommunearkivene i dag er åpne for publikum og kommuneadministrasjonene. Å løfte kunnskapen om kommunale arkivskapere og gjøre dem tilgjengelige for publikum har også vært en viktig målsetning i arbeidet vi gjort i dette prosjektet.

Prosjektet har mottatt positive tilbakemeldinger fra andre KAI-institusjoner, og vårt inntrykk er at etableringen av standardiserte beskrivelser av kommunale arkivskapere er ønsket av sektoren. Med

utviklingsmidlene vi mottok fra Arkivverket i 2021 kan vi vise til standardiserte beskrivelser av 20 nye arkivskapere fra kommunal sektor.

Det har vært 9 ansatte fra IKA Hordaland som har jobbet med prosjektet, inkludert prosjektleder. Prosjektgruppen hadde oppstartsmøte i februar 2022, og leverte utkast til beskrivelsene i mars og april. Til kildearbeidet og skrivingen av hver beskrivelse regnet vi et dagsverk. Beskrivelsene er skrevet på begge målformer, og er på 200-250 ord. Medlemmene av prosjektgruppen skrev 2-3 beskrivelser hver. Prosjektet hadde sluttdato 1. oktober 2022.

1.1. Valg av arkivskapere

Utvalget av aktører som inngår i prosjektet er basert på vår egen kartlegging av arkivskapere i kommunal sektor etter 1965, samt tilbakemeldinger fra andre kommunale arkivinstitusjoner. I januar 2022 sendt vi ut et brev til andre KAI-institusjoner hvor vi etterspurte forslag til aktører til prosjektet. Blant forslagene vi mottok var helsestasjon, bibliotek, idrettsetaten, småbåthavnskontoret, bedriftshelsetjenesten, eiendomsskattekontoret og kommuneskog. Flere av forslagene ble tatt med videre i prosjektet. utfordringer knyttet til kildearbeid med enkelte av aktørene gjorde at vi valgte å ikke inkludere alle. Dette gjaldt arkivskapere som vi selv ikke oppbevarer arkiv etter, og hvor det var lite informasjon å finne i andre skriftlige kilder.

1.2. Dialog med Arkivverket om prosjektet «Metadata og katalog»

Bevilgningen fra Arkivverket ble gitt under forutsetning av at vi gikk i dialog med dem om arbeidet med standardisering som foregår i Arkivverkets prosjekt «Metadata og katalog».

Vi mottok positivt svar fra Arkivverket på henvendelsen vår om et dialogsmøte, som ble holdt 6. oktober 2022. Fra Arkivverket stilte Anna Malmø-Lund og Trine Kruse, og fra IKA Hordaland deltok prosjektleder Thea Henriette Skjåk Nielsen. Etter en presentasjon av de to prosjektene ble det diskutert hvordan standardiseringsarbeidet IKA Hordaland har gjort kan knyttes sammen med arbeidet som foregår i «Metadata og katalog» med standardisering. Partene avtalte å sette opp et nytt møte og fortsette dialogen etter at prosjektresultatet til IKA Hordaland har kommet på trykk og er distribuert til KAI-miljøet.

1.3. Bruk av utviklingsmidler

Utviklingsmidlene har blitt brukt på utarbeidelse og ferdigstilling av aktørbeskrivelsene, arbeid med layout, trykkeri av heftet, rapportskriving, distribusjon til andre KAI-institusjoner og publisering av beskrivelsene på Arkivportalen. Det er i tillegg satt av timer til å presentere prosjektet for

Arkiverket, og til dialogsmøter om arbeidet som foregår i prosjektet «Metadata og katalog». En detaljert oversikt over hvordan prosjektmidlene har blitt brukt ligger vedlagt i rapporten.

2. Resultater

Ved prosjektets slutt kan vi vise til et hefte bestående av 60 standardiserte beskrivelser av kommunale arkivskapere fra perioden etter 1965. Beskrivelsene er sann uavhengig av kommune og følger standarder utarbeidet av kommunale arkivinstitusjoner og Arkiverket. Beskrivelsenes innhold og format er utarbeidet med utgangspunkt i at de skal kunne brukes i ASTA og publiseres på Arkivportalen.

Den digitale versjonen av heftet finnes i begge målformer, og skal tilgjengeliggjøres på våre hjemmesider. Bokmålsversjonen kommer også i en trykt versjon, og skal distribueres til andre KAI-institusjoner og til IKA Hordaland sine eierkommuner.

Prosjektet vårt tilrettelegger for mer effektiv formidling og forskning på flere områder. Vi har kartlagt ulike kommunale arkivskapere og hvordan etatsstrukturen har endret seg over tid. Denne kartleggingen gjør det enklere å følge kommunalt ansvar og oppgaver gjennom tidene. Beskrivelsene er korte faktaorienterte tekster, og kommer i et format som er tilpasset bruk i ASTA og Arkivportalen. Dette bidrar til å skape brukervennlige informasjons- og publiseringskanaler for arkiv, og åpner opp for at flere tar i bruk kommunalt arkivmateriale.

Gjennom å skape mer brukervennlige informasjons- og publiseringskanaler for arkiv støtter prosjektet opp om Arkiverkets målsetninger om digital tilgjengeliggjøring. Brukervennlige informasjons- og publiseringskanaler vil åpne opp for at flere ønsker å ta i bruk arkivmateriale som er digitalt tilgjengelig, og prosjektet vil slik kunne bidra til å bygge opp om økosystemet rundt Digitalarkivet.